

นิพนธ์ต้นฉบับ

ผลของรูปแบบการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกต่อความรู้และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้จิตวิทยาเชิงบวกของแกนนำและครอบครัว

วันรับ : 27 มีนาคม 2567
วันแก้ไข : 15 สิงหาคม 2567
วันตอบรับ : 21 สิงหาคม 2567

จริญญา แก้วสกุลทอง, พย.ม.,
อัจฉริยา วัชรวิวัฒน์, กศ.ด.
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกต่อความรู้และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้จิตวิทยาเชิงบวกของแกนนำชุมชนและครอบครัว

วิธีการ : การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง ในพื้นที่นำร่องจังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นแกนนำชุมชนและผู้ปกครองเด็กอายุ 9 - 15 ปี คัดเลือกแบบเจาะจงให้เข้าร่วมการฝึกอบรมกลุ่มแบบออนไลน์และออนไลน์ 5 สัปดาห์เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาเชิงบวก การพัฒนามนุษย์ สิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน สร้างวินัยเชิงบวก และการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหาร เครื่องมือวัดผล ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินการรับรู้ความสามารถ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (paired t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผล : กลุ่มตัวอย่าง 30 คน อายุเฉลี่ย 44.6 ± 4 ปี เป็นหญิงร้อยละ 83.3 เป็นแกนนำชุมชนร้อยละ 63.3 เป็นพ่อแม่/ผู้ปกครองร้อยละ 36.6 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้และการรับรู้ความสามารถหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความพึงพอใจโดยรวมต่อรูปแบบการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมมีเนื้อหาเหมาะสม เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงกับครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด

สรุป : รูปแบบฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกมีแนวโน้มช่วยให้แกนนำชุมชนและครอบครัวเกิดความรู้จิตวิทยาเชิงบวกและมีการรับรู้ความสามารถในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อดูแลสุขภาพของบุคคลในครอบครัวและชุมชน

คำสำคัญ : แกนนำพลังบวก, ครอบครัวพลังบวก, รูปแบบการฝึกอบรม

ติดต่อผู้พิมพ์ : จริญญา แก้วสกุลทอง ; e-mail: jarinya@bcnsurat.ac.th

Original article

Effects of training model for leadership and positive parenting in family on knowledge and perceived self-efficacy in positive psychology among community leaders and parents

Received : 27 March 2024

Revised : 15 August 2024

Accepted : 21 August 2024

Jarinya Kaewsakulthong, M.N.S.,

Atchariya Watcharawiwat, Ed.D.

Boromarajonani College of Nursing, Surat Thani

Abstract

Objective: To assess the effect of the training model for leadership and positive parenting on knowledge and perceived self-efficacy in positive psychology among community leaders and parents.

Methods: This was a one-group quasi-experimental study in Surat Thani province. Community leaders and parents of children aged 9 -15 years were purposively selected to receive a five-week online and on-site group training program on positive psychology, human development, basic child rights, positive discipline, and executive functions skills. The measurements included positive psychology knowledge, self-efficacy assessment, and training satisfaction assessment. Data were analyzed using descriptive statistics, paired t-test, and content analysis.

Results: Of 30 participants with a mean age of 44.6 ± 4 years, 83.3% were female, 63.3% were community leaders, and 36.6% were parents. The mean scores of knowledge and perceived self-efficacy on positive psychology after the training were significantly higher than those before the training. Participants showed a high overall satisfaction with the training and reported that it had appropriate content, was easy to understand, and could be applied to their families and close people.

Conclusion: The training model has the potential to improve knowledge and self-efficacy in positive psychology among community leaders and parents for taking care of the well-being of individuals in families and communities.

Keywords: leadership, positive parenting in family, training model

Corresponding author: Jarinya Kaewsakulthong; e-mail: jarinya@bcnsurat.ac.th

ความรู้เดิม : การขาดความรู้และทักษะจิตวิทยาเชิงบวกของชุมชนและพ่อแม่/ผู้ปกครองในการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างบุคคลส่งผลต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

ความรู้ใหม่ : แกนนำชุมชนและครอบครัวที่ได้รับการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกที่ครอบคลุมความรู้และทักษะ 4 หน่วยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเชิงบวก ได้แก่ การพัฒนามนุษย์ สิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก และการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหาร มีความรู้ความเข้าใจและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวกเพิ่มขึ้น

ประโยชน์ที่จะนำไปใช้ : เป็นแนวทางในการพัฒนาแกนนำชุมชนและครอบครัวให้มีความรู้และทักษะในการส่งเสริมความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างบุคคลเพื่อลดความรุนแรงในครอบครัว

บทนำ

ด้วยยุคสมัยและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ครอบครัวและชุมชนมีการดำเนินชีวิตที่เร่งรีบและขาดทักษะการจัดการอารมณ์ จนอาจเกิดความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสังคม โดยเฉพาะความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว ข้อมูลจากการประชุมวิชาการ 25 ปี ศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุขพบว่า ปี พ.ศ. 2566 มีผู้เข้ารับบริการที่ศูนย์พึ่งได้โรงพยาบาล 829 แห่ง จำนวน 12,467 ราย ในจำนวนนี้มีเด็กถูกกระทำ ความรุนแรง 6,333 ราย (ร้อยละ 45.2) และสตรีถูกกระทำ ความรุนแรง 11,112 ราย (ร้อยละ 89.13) โดยมีเด็กและสตรีถูกกระทำ ความรุนแรงเฉลี่ย 42 รายต่อวัน¹ ข้อมูลจากบ้านพักเด็กและครอบครัว กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พบว่า มีเด็กและสตรีถูกกระทำ ความรุนแรงจำนวนทั้งสิ้น 731 ราย ในจำนวนนี้สตรีอายุ 18 ปีขึ้นไปถูกกระทำมากที่สุด จำนวน 585 ราย (ร้อยละ 80.03)² นอกจากนี้รายงานสถานการณ์กลุ่มเยาวชนพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบนโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประจำปี พ.ศ. 2565

พบเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม 577 คน คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของเยาวชนในพื้นที่ โดยพบสูงสุดในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 0.42 และพบเยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายทางจิตใจ และทางเพศ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเยาวชนในพื้นที่³

สุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบนซึ่งมีพื้นที่ทั้งแผ่นดินใหญ่และเกาะ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ปศุสัตว์ ประมง การบริการ และการท่องเที่ยว การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและความแตกต่างหลากหลายของลักษณะประชากร ทั้งเชื้อชาติ ศาสนา และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ประชากรในจังหวัดเกิดความเคร่งเครียดในการดำเนินชีวิต เป็นเหตุให้สังคมเกิดปัญหาต่าง ๆ รวมถึงปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่น การทำร้ายร่างกาย การชู้บังคับ การดุด่า การข่มขืน การล่อลวง อนาคต และการละเลยทอดทิ้ง แม้หน่วยงานภาครัฐได้ใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงที่เกิดขึ้น แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงมีแนวโน้มรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น⁴

จากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2560 - 2564⁵ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและครอบครัวดังที่ได้กล่าวมา จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีการวางแผนดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห ความรุนแรงในครอบครัว โดยมุ่งพัฒนาแกนนำชุมชนและครอบครัวให้มีความรู้และทักษะในการใช้หลักจิตวิทยาเชิงบวก ซึ่งสามารถส่งเสริมให้บุคคลในครอบครัวและชุมชนมีทัศนคติที่ดีและส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมเชิงบวกในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้การศึกษาการพัฒนาแกนนำชุมชนส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง การศึกษานี้จึงสนใจศึกษาผลของรูปแบบการฝึกอบรมแกนนำชุมชนและครอบครัวโดยประยุกต์ใช้แนวคิด 4 ประการ ได้แก่ 1) แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกของ Huppert⁶ ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจการดำเนินไปของพฤติกรรมบุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาบุคคล 2) แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองของ

Bandura⁷ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจในการลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างต่อเนื่องให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ 3) แนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่เน้นบุคคลเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมให้เกิดการจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความเชี่ยวชาญ⁸ และ 4) แนวคิดการเสริมแรงด้วยการให้ประสบการณ์แห่งความสำเร็จที่มีส่วนสำคัญให้เกิดแรงผลักดันในการพัฒนาตนเองรวมทั้งปรับใช้ความรู้และทักษะให้เกิดประโยชน์⁹

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้จิตวิทยาเชิงบวกและการรับรู้ความสามารถในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวกของแกนนำชุมชนและครอบครัวก่อนและหลังฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวก และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของแกนนำชุมชนและครอบครัวต่อรูปแบบการฝึกอบรม

วิธีการ

การวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) รูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (one group pretest-posttest design) ในพื้นที่นาร่อง 4 แห่ง ได้แก่ ตำบลบางกุ้ง ตำบลมะขามเตี้ย ในเขตอำเภอเมือง และตำบลสินเจริญ ตำบลสินปุน อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2565 ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2566

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แกนนำชุมชนและครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการครอบครัวไทยไร้ความรุนแรงของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) คัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ 1) เป็นแกนนำชุมชนและครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการย่อย positive parenting in family ภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง ชุดแผนงานครอบครัวไทยไร้ความรุนแรงของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ปี พ.ศ. 2565 และ 2) มีบุตรหลานอายุอยู่ในช่วง 9 - 15 ปี เกณฑ์การคัดออก คือ มีปัญหาสุขภาพที่มีผลต่อการเข้ารับการอบรม เช่น การเจ็บป่วยทางสุขภาพจิตและจิตเวช

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการฝึกอบรม (means differences between two dependent means) โดยอ้างอิงการศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังสุขภาพจิตต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของณัฐพล พูลวิเชียร และวุฒิชัย จริยา¹⁰ คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 41.52 และ 54.70 คะแนน ตามลำดับ อำนาจการทดสอบก่อนวิจัย (priori power analysis) กำหนดค่าความผิดพลาดในการทดสอบแบบที่ 1 (type I error) เท่ากับ 0.05 อำนาจในการทดสอบ (power of test) เท่ากับ 0.8 และขนาดอิทธิพล (effect size) ขนาดกลาง เท่ากับ 0.5¹¹ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 27 คน และเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูลหรือการออกจากการวิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 รวมเป็น 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวก ซึ่งประกอบด้วย การให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติ 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ความรู้รากฐานการพัฒนามนุษย์ 3 มิติ ประกอบด้วยมิติพัฒนาการ 4 ด้าน มิติพัฒนาการด้านตัวตนและมิติพัฒนาการทักษะสมองด้านการคิดเชิงบริหาร (executive functions: EF) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการมนุษย์และการสื่อสารเชิงบวกในการส่งเสริมพัฒนาการ ความผูกพันทางอารมณ์ที่ทำให้เกิดการรับรู้ถึงความมั่นคงปลอดภัยและไว้ใจผู้เลี้ยงดู และทักษะ EF ในการกำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเอง 2) สิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยอนุสัญญาสิทธิเด็ก สิทธิเด็กที่ควรรู้ และการละเมิดสิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เข้าอบรมรับรู้และเข้าใจสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานรวมถึงแสดงบทบาทผู้เลี้ยงดูอย่างเหมาะสม 3) เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก ประกอบด้วยหลักการและวิธีการใช้เทคนิคในการสร้างวินัยเชิงบวก (ปลอดภัยก่อนสอนทีหลัง ฟังให้มาก ชื่นชมให้บ่อย) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวกที่ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก และ 4) การส่งเสริมทักษะสมอง EF ผ่านกิจกรรมเชิงบวก เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรม

เพื่อส่งเสริมทักษะ EF ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การจำเพื่อใช้งาน การยั้งคิดไตร่ตรอง และการยืดหยุ่นความคิด กลุ่มทักษะกำกับตนเอง ได้แก่ การจดจ่อใส่ใจ การควบคุมอารมณ์ และการติดตามประเมินตนเอง และกลุ่มทักษะปฏิบัติ ได้แก่ การริเริ่มลงมือทำ การวางแผนจัดระบบดำเนินการ และการมุ่งเป้าหมาย

การฝึกอบรมเป็นรายกลุ่มใช้ระยะเวลาทั้งหมด 5 สัปดาห์ สื่อสารและนัดหมายผ่านแอปพลิเคชันไลน์กลุ่ม ซึ่ง 1 หน่วยการเรียนรู้ดำเนินการเสร็จภายใน 1 สัปดาห์ โดยยืดหยุ่นตามสภาพจริง การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยมีรูปแบบ การฝึกอบรม 4 ส่วน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1 หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมผู้วิจัยประเมินผลด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้ทักษะ จิตวิทยาเชิงบวก และการประเมินความพึงพอใจของแกนนำ และครอบครัวต่อการส่งเสริมครอบครัวพลังบวก

รูปแบบการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวก ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ จิตแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กและครอบครัว และนักจิตวิทยาคลินิก มีความตรงเชิงเนื้อหาโดยมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (index of item-objective congruence: IOC) ระหว่าง 0.67 - 1.00

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามแบบให้ เลือกตอบและแบบปลายเปิดจำนวน 6 ข้อ

2. แบบทดสอบความรู้จิตวิทยาเชิงบวก ปรับปรุง จากแบบประเมินความรู้ในคู่มือค่ายครอบครัวพลังบวก โครงการย่อย positive parenting in family ซึ่งใช้วัดความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 18 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน โดยปรับลักษณะข้อคำถามและแบ่งระดับ ความรู้เป็นร้อยละ 3 ระดับ ได้แก่ ร้อยละ 80 ขึ้นไปหมายถึง มีความรู้ระดับดี ร้อยละ 61 - 79 หมายถึงมีความรู้ระดับพอใช้ และร้อยละ 60 ลงมาหมายถึงมีความรู้ระดับต้องปรับปรุง

เครื่องมือมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีความเที่ยงด้วย วิธี Kuder - Richardson (KR-20) เท่ากับ 0.62

3. แบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวก ปรับปรุงจากแบบประเมิน ความรู้จากคู่มือค่ายครอบครัวพลังบวก จำนวน 16 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ไม่มั่นใจ อย่างยิ่ง ไม่ค่อยมั่นใจ ไม่นั่นใจ มั่นใจ และมั่นใจอย่างยิ่ง โดยคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึงมีการรับรู้ความสามารถ ระดับต้องปรับปรุง คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึงมีการ รับรู้ความสามารถระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึงมีการรับรู้ความสามารถระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึงมีการรับรู้ความสามารถระดับดี และ คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึงมีการรับรู้ความสามารถ ระดับมาก แบบประเมินมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 และ มีความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.86

4. แบบประเมินความพึงพอใจของแกนนำและ ครอบครัวพลังบวก ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ Rainer และ Martin¹² มี 2 ส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นการ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 15 ข้อ ครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจ น้อยที่สุด ความพึงพอใจน้อย ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจมาก และความพึงพอใจมากที่สุด โดยคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับมาก และคะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ส่วนที่ 2 เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด 5 ข้อ ได้แก่ ความคิดเห็น ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ ระยะเวลาที่ใช้ และประโยชน์ที่ได้จากการนำไปใช้ กับบุคคลในครอบครัว แบบประเมินทั้งฉบับมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวก

รูปแบบการฝึกอบรม	กิจกรรมย่อย	ช่องทาง	ระยะเวลา	ผู้เข้าอบรม	วิทยากร	
สัปดาห์ที่ 1 - 4 (หน่วยการเรียนรู้/ 1 สัปดาห์)	1) การบรรยายเนื้อหา	ประเมินก่อนการฝึกอบรม	ออนไลน์ผ่าน Google Form	15 นาที	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	ทีมนักวิชาการ 5 คน (อำนวยความสะดวก)
	เรียนรู้สื่อวีดิทัศน์ (e-learning)	ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการสแกน QR-Cord เพื่อรับชมสื่อวีดิทัศน์ (e-learning) ผ่าน YouTube ภายใต้อิच्छิตีของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)	15 นาที/ ทุกวันอาทิตย์	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	ทีมนักวิชาการ 5 คน (อำนวยความสะดวก)	
	บรรยายในช่วงพักทฤษฎี	บรรยายในช่วงพักทฤษฎี	ออนไลน์ผ่าน Microsoft Teams	1 ชั่วโมง/ ทุกวันอาทิตย์	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	วิทยากร 2 คน
	2) กิจกรรมกลุ่ม (focus group)	ฝึกปฏิบัติ	ออนไลน์ผ่าน Microsoft Teams	1 ชั่วโมง/ ทุกวันอังคาร	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	วิทยากร 2 คน และ ผู้ช่วย 3 คน
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้	ออนไลน์ผ่าน Microsoft Teams	15 นาที/ ทุกวันอังคาร	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	วิทยากร 2 คน และ ผู้ช่วย 3 คน	
สัปดาห์ที่ 5	3) การทำการบ้าน/ ใ้งาน	ทำการบ้าน/ใ้งาน	ทำการบ้าน/ใ้งาน	ภายในวันพุธ ถึง พฤหัสบดี	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	ทีมนักวิชาการ 5 คน (อำนวยความสะดวก)
	4) กิจกรรมติดตามผล การนำความรู้และทักษะไปใช้	ประชุมกลุ่ม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ออนไลน์ผ่าน Microsoft Teams	2 ชั่วโมง/ ทุกวันเสาร์	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	วิทยากร 2 คน และ ผู้ช่วย 3 คน
		ประเมินหลังการฝึกอบรม	ออนไลน์ผ่าน Google Form	15 นาที	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	ทีมนักวิชาการ 5 คน (อำนวยความสะดวก)
	ประชุมติดตาม	ออนไลน์ ณ หอประชุมชุมชนศรีวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	3 ชั่วโมง หลังเสร็จสิ้นการอบรม 1 สัปดาห์	แกนนำ 19 คน ครอบครัว 11 คน	วิทยากร 2 คน และ ผู้ช่วย 3 คน ทีมนักวิชาการ 5 คน	

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ข้อมูลส่วนบุคคลใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยการทดสอบการแจกแจงของข้อมูลพบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวก และคะแนนความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมมีการแจกแจงแบบโค้งปกติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรดังกล่าวระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (paired t-test)

การศึกษานี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี หนังสือรับรองเลขที่ 2022/27 วันที่ 9 กันยายน 2565 โดยก่อนการวิจัยกลุ่มตัวอย่างได้รับการเชิญชวนให้เป็นอาสาสมัครในโครงการครอบครัวไทยไร้ความรุนแรงและได้รับการชี้แจงว่าการร่วมโครงการถือเป็นการยินยอมเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัยด้วยเช่นกัน กลุ่มตัวอย่างทุกคนได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย โดยผู้วิจัยเปิดโอกาสให้อาสาสมัครนำเอกสารไปศึกษาและตัดสินใจด้วยตนเอง เมื่อตกลงเข้าร่วมโครงการแล้วอาสาสมัครจึงลงนามในเอกสารยินยอมเข้าร่วมโครงการ

ในการดำเนินการอบรมกลุ่มตัวอย่างได้รับการรักษาความลับ และได้รับการปฏิบัติตามแนวทางด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ผล

กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เป็นหญิง 25 คน (ร้อยละ 83.3) ชาย 5 คน (ร้อยละ 16.7) เป็นแกนนำ 19 คนและเป็นพ่อแม่/ผู้ปกครอง 11 คน (ร้อยละ 63.3 และ 36.6 ตามลำดับ) มีอายุเฉลี่ย 44.6 ± 4 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 17 คน ระดับมัธยมศึกษา 6 คน (ร้อยละ 83.8 และ 14.0 ตามลำดับ) ประกอบอาชีพรับราชการ 12 คน อาชีพรับจ้าง 7 คน (ร้อยละ 27.9 และ 16.3 ตามลำดับ) มีความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน เป็นมารดา 20 คน เป็นพ่อและญาติ 5 คนเท่ากัน (ร้อยละ 46.5 และ 11.6 ตามลำดับ) โดยกลุ่มตัวอย่างทุกคนเข้ารับการอบรมทั้งแบบออนไลน์และออนไซต์ครบทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้และการประชุมติดตาม

คะแนนเฉลี่ยความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังตารางที่ 3 และคะแนนความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงดังตารางที่ 4

จากการสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมดังนี้ 1) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มีส่วนร่วม ขณะทำกิจกรรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มย่อยทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การนำความรู้ไปปรับใช้เป็นอย่างดี 2) ด้านกิจกรรมการอบรม เป็นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ชัดเจนในแต่ละกิจกรรม ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และเกิดทักษะจิตวิทยาเชิงบวกที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และมีการประเมินผลโดยการใช้แบบทดสอบและการทำบ้านที่ส่งเสริมให้เกิดการถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าอบรมด้วยกัน รวมถึงการติดตามทุก 1 สัปดาห์ทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ และทักษะการใช้หลักจิตวิทยาเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านสื่อ

การเรียนรู้ มีการใช้คลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาเหมาะสม เข้าใจง่าย น่าสนใจ ชวนติดตาม และเข้าถึงได้ผ่านทาง YouTube ซึ่งสามารถเข้าไปศึกษาด้วยตนเองได้ตามเวลาที่สะดวก 4) ด้านระยะเวลา เป็นการฝึกอบรมที่ใช้รูปแบบออนไลน์ทาง Microsoft Team โดยใช้ช่วงเวลาที่ผู้เข้าอบรมสามารถเข้าได้คือหลังเลิกงาน (เวลา 18.00 - 20.00 น.) และการจัดกิจกรรมประชุมติดตามแบบออนไลน์ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ระยะเวลา มีความกระชับและเหมาะสมกับเนื้อหา 5) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ เกิดการพัฒนาในการประยุกต์ใช้จิตวิทยาเชิงบวกกับบุคคลในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด เป็นการส่งเสริมศักยภาพการเป็นแกนนำให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการทำงานเพื่อชุมชน อีกทั้งจะนำไปขยายผลกับคนในชุมชนต่อไป

วิจารณ์

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวกสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับแนวคิดของ Leontopoulou¹³ ที่กล่าวถึงหลักของจิตวิทยาเชิงบวก 4 ประเด็นซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจการดำเนินไปของพฤติกรรมบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์เชิงบวก จิตลักษณะที่มีความคงทนภายในบุคคล ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างบุคคลกับกลุ่มและสถาบันที่ส่งผลในเชิงบวกต่อบุคคล เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า มีการพัฒนารูปแบบการทำงานของชุมชนนำร่องกับทีมสหวิชาชีพในการคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลในครอบครัว¹⁴ และการพัฒนาแกนนำชุมชนในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อลดความรุนแรงในครอบครัวของภักชลดา พรุเพชรแก้ว¹⁵ ซึ่งการฝึกอบรมดังกล่าวเน้นการพัฒนาศักยภาพแกนนำในชุมชนด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่วนรูปแบบการฝึกอบรมในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้นำหลักจิตวิทยาเชิงบวก⁶ ครอบคลุมความรู้รากฐานด้านการพัฒนามนุษย์ สิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก และการส่งเสริมทักษะ EF ร่วมกับการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วม การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการเสริมแรงด้วยการให้ประสบการณ์แห่งความสำเร็จ โดยในการฝึกอบรมมีทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ ส่งผลให้แกนนำชุมชนและ

ตารางที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวกก่อนและหลังการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวก

ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก	mean	SD	ร้อยละของคะแนน	แปลผล	t	p-value
ก่อนฝึกอบรม	8.76	2.12	48.66	ต้องปรับปรุง	-15.33	< .001
หลังฝึกอบรม	15.80	1.42	87.77	ระดับดี		

SD = standard deviation

ตารางที่ 3 ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวกก่อนและหลังการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวก

การรับรู้ความสามารถของตนเอง	mean	SD	แปลผล	t	p-value
ก่อนฝึกอบรม	2.77	0.49	ระดับปานกลาง	-16.39	< .001
หลังฝึกอบรม	4.41	0.29	ระดับมาก		

SD = standard deviation

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกโดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจ	mean	SD	แปลผล
บรรยากาศการเรียนรู้	4.41	0.56	มาก
กิจกรรมการอบรม	4.52	0.54	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้	4.16	0.49	มาก
โดยรวม	4.45	0.31	มาก

SD = standard deviation

ครอบครัวสามารถนำความรู้และทักษะในทุกกิจกรรมไปปฏิบัติกับบุคคลในครอบครัวและคนใกล้ชิดได้อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม

คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองโดยรวมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้จากการฝึกอบรมในการศึกษานี้พัฒนาขึ้นเพื่อแก้สาเหตุของปัญหาความสัมพันธ์และความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเป็นปัญหาที่ตรงกับบริบทของชุมชนแห่งนี้ จึงมีผลให้แกนนำและครอบครัวรับรู้ความสามารถของตนเองในการนำความรู้และทักษะจิตวิทยาเชิงบวกไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง เห็นได้จากกิจกรรมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่กลุ่มตัวอย่างได้บอกเล่าถึงประสบการณ์การใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวกทั้งด้านบวกและด้านลบ

มีการเสริมแรงด้วยการชมเชยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งพบว่าการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองหลังฝึกอบรมอยู่ในระดับดี สะท้อนถึงการเชื่อมั่นและมีความมั่นใจในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว นอกจากนี้การติดตามผลพร้อมแบบบันทึกการทำกิจกรรม (การบ้าน) ยังช่วยให้กลุ่มตัวอย่างยังปฏิบัติอย่างต่อเนื่องแม้สิ้นสุดการฝึกอบรม คล้ายคลึงกับผลการศึกษากการส่งเสริมจิตวิทยาเชิงบวกในกลุ่มแกนนำชุมชนเพื่อลดความรุนแรงในครอบครัวที่ผ่านมา¹⁵⁻²⁰ ซึ่งยึดชุมชนเป็นศูนย์กลางให้ความรู้ความเข้าใจและแนวทางการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ผนวกกับการสอดแทรกการเสริมพลังอำนาจ (empowerment) จึงช่วยให้ผู้รับการอบรมสามารถใช้เทคนิคการสื่อสาร การสร้างความเป็นมิตร เทคนิค

การสร้างการมีส่วนร่วม และการประสานเครือข่ายร่วมทำงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาในระดับบุคคลได้

ความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าการฝึกอบรมในระดับมากที่สุดและด้านบรรยากาศการเรียนรู้และด้านสื่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสนใจและกระตือรือร้นในการอบรมและมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการฝึกอบรมเหมาะสมกับผู้รับการฝึกอบรม เนื่องจากส่วนใหญ่จัดในรูปแบบออนไลน์ซึ่งสะดวกในการเข้าอบรม แต่ลดหน่วยการเรียนรู้มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ใช้สื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย และใช้ระยะเวลายืดหยุ่นตามการออกแบบร่วมกับผู้รับการอบรม ส่วนการฝึกอบรมรูปแบบออนไลน์ทำให้กลุ่มตัวอย่างมาพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคที่พบจากการนำความรู้และทักษะในการฝึกอบรมไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง จึงเป็นแรงเสริมให้ผู้รับการอบรมได้พัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมมีความเป็นกันเอง ผ่อนคลาย และกระตุ้นให้อยากเรียนรู้ สอดคล้องกับการศึกษาของสิทธิชัย โพธิ์ทอง²¹ และการศึกษาของสุธีรา อัมพาส และปฏิพัทธ์ จันทร์รุ่งเรือง²² ที่พบว่ารูปแบบการฝึกอบรมที่พัฒนาได้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาของผู้เข้าอบรมมีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับการฝึกอบรม และสอดคล้องกับการศึกษาของศักดิ์ชัย ยอดมีกลิ่น²³ ที่พบว่าวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญ สามารถถ่ายทอดความรู้ที่เข้าใจได้ง่าย และแนะนำเอาใจใส่ผู้เข้าอบรม รวมถึงการใช้สื่อที่หลากหลาย เข้าใจง่าย และน่าสนใจ มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับการฝึกอบรม

การวิจัยนี้มีข้อจำกัดเนื่องจากการเป็นการศึกษาแบบหนึ่งกลุ่มการทดลองจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของระดับความรู้และการรับรู้ความสามารถของกลุ่มตัวอย่าง เป็นผลมาจากการฝึกอบรมนี้โดยตรง โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแกนนำด้านสุขภาพ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคง

ของมนุษย์ (อพม.) อาจได้รับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาเชิงบวกและประสบการณ์ในการดูแลครอบครัวจากแหล่งอื่น จึงอาจเป็นปัจจัยแทรกซ้อนต่อการเรียนรู้และฝึกทักษะนอกเหนือจากการเข้ารับการฝึกอบรมนี้ จึงควรมีการศึกษาโดยใช้กลุ่มควบคุมเพื่อยืนยันผลของการฝึกอบรม นอกจากนี้การนำรูปแบบการฝึกอบรมไปใช้ในพื้นที่อื่นซึ่งมีบริบทแตกต่างกันอาจทำให้เกิดผลลัพธ์แตกต่างกัน จึงควรศึกษาเพิ่มเติมในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ ผู้ที่จะนำรูปแบบการฝึกอบรมไปใช้จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะพัฒนาการมนุษย์สัมพันธ์ขั้นพื้นฐาน การสร้างวินัยเชิงบวก และการส่งเสริมทักษะ EF ผ่านกิจกรรม รวมถึงการจัดฝึกอบรมจำเป็นต้องพิจารณาถึงความพร้อมและความร่วมมือของบุคลากรในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สรุป

แกนนำชุมชนและครอบครัวในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ได้รับการฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกมีความรู้ความเข้าใจและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้ทักษะจิตวิทยาเชิงบวกเพิ่มขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการเข้ารับการอบรมในระดับมาก จึงควรสนับสนุนการนำรูปแบบฝึกอบรมแกนนำและครอบครัวพลังบวกไปใช้เพื่อส่งเสริมให้แกนนำ พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ที่สนใจแสดงพฤติกรรมเชิงบวกและมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างบุคคล เพื่อลดความรุนแรงในครอบครัวต่อไป

การมีส่วนร่วมของผู้นิพนธ์

จริญญา แก้วสกุลทอง : เขียนโครงร่าง ออกแบบเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูล เขียนนิพนธ์ต้นฉบับ ; อัจริยา วัชรวิวัฒน์ : ออกแบบเครื่องมือ เขียนนิพนธ์ต้นฉบับ

เอกสารอ้างอิง

1. Royal Thai Government. Academic Conference “25 Years of the Ministry of Public Health” [Internet]. Bangkok: Ministry of Public Health; 2023 [cited 2024 Aug 10]. Available from: <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/79973> (in Thai)

2. Department of Women's Affairs and Family Development. Report on the situation of domestic violence for the year 2023 [Internet]. Bangkok: Ministry of Development and Human Security; 2023 [cited 2024 Aug 10]. Available from: <https://www.dwf.go.th//storage/77313/2dc3ce63-ad87-446f-b8c5-015f145c7905-document-6066.pdf> (in Thai)
3. Technical Promotion and Support Office 10, Ministry of Development and Human Security. Situation report in the upper southern provinces for the year 2021 [Internet]. Bangkok: Ministry of Development and Human Security; 2021 [cited 2023 Dec 7]. Available from: <https://ebooks.m-society.go.th/ebooks/view/636#page/4> (in Thai)
4. Phiutongngam S, Chevaroros S. Recent violence problems in southern Thailand: a case study of Surat Thani province. *Journal of Humanities and Social Sciences, Suratthani Rajabhat University*. 2016;8(1):209-34. (in Thai)
5. Department of Women's Affairs and Family Development. Clarification of guidelines for driving important missions of the Department of Women's Affairs and Family Institutions for the year 2022 [Internet]. Bangkok: Ministry of Development and Human Security; 2023 [cited 2023 May 4]. Available from: https://www.m-society.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/download/article/article_20220121150642.pdf (in Thai)
6. Huppert FA. Psychological well-being: evidence regarding its causes and consequences. *Appl Psychol Health Well Being*. 2009;1(2):137-64. doi:10.1111/j.1758-0854.2009.01008.x.
7. Bandura A. *Self-efficacy: The Exercise of Control*. New York: Freeman; 1997.
8. Khammanee T. *Teaching science: knowledge for organizing effective learning processes*. 20th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2016. (in Thai)
9. Kowtrakul S. *Educational psychology*. 13th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2021. (in Thai)
10. Phoonwichian N, Jariya W. Effect of resilience program on job burnout in village health volunteers of health area 2. *Journal of Health Science*. 2023;32(1):151-64. (in Thai)
11. Cohen J. *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. 2nd ed. New Jersey: Lawrence Earlbaum Associates; 1988.
12. Rainer KS, Martin JT. *Human behavior in response to social change: a guide to the special section*. *Eur Psychol*. 2010;15(4):243-45. doi:10.1027/1016-9040/a000059.
13. Leontopoulou S. A positive psychology intervention with emerging adults. *The European Journal of Counselling Psychology*. 2015;3(2):113-36. doi:10.5964/ejcop.v3i2.33.
14. Department of Women's Affairs and Family Development. This report on the deplorable situation of parents under section 17 protects those accused of violence by their parents for the years 2007, 2014 [Internet]. Bangkok: Ministry of Development and Human Security; 2023 [cited 2023 May 4]. Available from: <https://www.dwf.go.th//storage/55536/653d4dd1-5ed5-42be-b1c4-ae-467f5a90a2-document-5874.pdf> (in Thai)
15. Phrurphetkao P. *Community leaders as a change agent to reduce domestic violence: a case study of a community in Bangkok Noi district, Bangkok [dissertation]*. Bangkok: Thammasat University; 2016. (in Thai)
16. Suriyawan K. *Effects of positive psychology group intervention to support character strengths in courage for visually impaired students [Thesis]*. Bangkok: Srinakharinwirot University; 2020. (in Thai)
17. Bureau of Royal Initiative, Commemoration and Special Projects. *Project: driving multidisciplinary processes and mechanisms in model community areas to help Protect children, women and family members who have been subjected to violence [Internet]*. Bangkok: Office of the Permanent Secretary Ministry of Public Health; 2016 [cited 2023

- Oct 23]. Available from: http://gishealth.moph.go.th/healthmap/upload/document/work_10687_301116_155155.pdf (in Thai)
18. Sanprasit Y, Boonprakob P, Kongsakon R, Intarakamhang U. Domestic violence prevention model with participatory action of families and community: a case study of a community in Pathumthani province. *Journal of Behavioral Science*. 2011;17(2):19-36.
 19. Office of the Permanent Secretary. Thailand human security report 2022 [Internet]. Bangkok: Ministry of Social Development and Human Security; 2023 [cited 2023 Dec 27]. Available from: <https://sakaeo.m-society.go.th/>. (in Thai)
 20. Jaiboon P. A study of self-efficacy, intrinsic needs, interests, and teaching goals as they relate to teacher instruction behaviors [dissertation]. Chonburi: Burapha University; 2018. (in Thai)
 21. Photong S, Cousnit S, Tansirikongkhon V, Srinisarnsakul S. The levels of trainees' satisfaction towards department of skill development 3, Chonburi. *Journal of Politics, Administration and Law*. 2023;15(2):74-96. (in Thai)
 22. Amphaphon S, Chanrungruang P. The satisfactions of the trainees for service of good government official course a case study: ministry of natural resources and environment. *RMUTP Research Journal Humanities and Social Sciences*. 2016;1(1): 1-11. (in Thai)
 23. Chantharamalee J, Chatchawalanont N, Songma S, Tangkraingij P. Satisfactions towards training and efficiency of training curriculum for teacher development and educational personnel fiscal year 2017: a case study of introduction Python with PyCharm Edu [Internet]. Sakon Nakhon: Kasetsart University Chalermphrakiat Sakon Nakhon Province Campus; 2017 [cited 2023 May 9]. Available from: https://dusithost.dusit.ac.th/~juthawut_cha/download/PyCharm%20Edu%20Full%20Paper%20Edit%2029%20Sep%2060.pdf (in Thai)